

BASIN BÜLTENİ

05.08.2025

DEVA Partili Karal'dan yüzde 50'ye varan "ARI Ölümleri" için Meclis hamlesi:

Göz göre göre gelen çöküş durdurulmalı

DEVA Partisi Genel Başkan Yardımcısı ve İstanbul Milletvekili Hasan Karal, Karadeniz başta olmak üzere Türkiye'nin birçok bölgesinde yaşanan kitlesel arı ölümlerini Meclis gündemine taşıdı. Önerge veren Karal, "Özellikle Karadeniz Bölgesi'nde arı kolonilerinin kış sonrası yüzde 50'den fazlasının yok olduğuna ilişkin saha gözlemleri ve akademik raporlar, Bakanlığınızın elindeki verilerle örtüşmekte midir? Bu çerçevede, Bakanlığınız tarafından yürütülen inceleme, izleme veya müdahale çalışmaları nelerdir?" diye sordu.

DEVA Partili Hasan Karal, Tarım ve Orman Bakanı İbrahim Yumaklı'nın yanıtlaması istemiyle TBMM Başkanlığına bir soru önergesi verdi. Tarımın görünmeyen ama vazgeçilmez aktörlerinden biri olan arıların, iklim krizinin ve kontrolsüz pestisit kullanımının kurbanı olduğunu belirten Karal, Hacettepe Üniversitesi Arı ve Arı Ürünleri Araştırma Merkezi Müdürü Prof. Dr. Aslı Özkırım'ın açıklamalarına işaret ederek, Karadeniz Bölgesi'nde kış sonrası arı

kolonilerinin yüzde 50'den fazlasının yok olduğuna dair iddiaları gündeme getirdi.

"Arıların yok oluşu sadece bal kaybı değil, gıda zincirinin çöküşüdür"

Bu durumun yalnızca bir sektör sorunu değil, gıda arz güvenliği, kırsal kalkınma ve ekosistem dengesi açısından bir "alarm" olarak nitelendiren Milletvekili Karal, Karadeniz'in yanı sıra Trakya, Kırklareli ve Akdeniz bölgelerinde de benzer kayıpların yaşandığını, bazı bölgelerde koloni kayıplarının yüzde 50'ye ulaştığını vurguladı. Arıların yalnızca bal üretimi için değil; meyve, sebze, yem bitkileri ve baharat dahil olmak üzere çok sayıda ürünün tozlaşmasında rol oynadığına dikkat çeken Karal, "Arıcılık, iklim değişikliğiyle mücadelede stratejik bir sektördür. Arıların yok oluşu sadece bal kaybı değil, gıda zincirinin çöküşüdür. Bu nedenle arıcılığa özel tedbirleri içeren bir yol haritası artık ertelenemez" diye konuştu.

"Bakanlık sessiz kalmamalı"

Karal, Birleşmiş Milletler verilerine göre küresel tarımsal üretimin yüzde 75'inin tozlayıcı canlılara bağlı olduğunu, Türkiye'nin de 8 milyon kovanla dünyada ilk üçte yer aldığının altını çizdi. Arıların yok olmasının tarımsal üretimde de ciddi risk oluşturacağını ifade eden Karal, şöyle konuştu: "Üreticiler bu süreci 'göz göre göre gelen çöküş' diye tanımlıyor. Bu sessiz felaket karşısında Bakanlık sessiz kalmamalı. Arı ölümlerine ilişkin veri, denetim, destekleme ve önleme politikalarının açıklığa kavuşturulması, arıcılık sektörünün iklim krizine karşı nasıl korunacağına dair kamuoyu bilgilendirilmelidir."

Karal, yaşanan arı ölümleriyle ilgili Bakan Yumaklı'ya şu soruları yöneltti:

"1) Prof. Dr. Aslı Özkırım'ın Karadeniz Bölgesi'nde arı kolonilerinin %50'den fazlasının kış sonrası yok olduğu yönündeki açıklamaları Bakanlığınızca doğrulanmakta mıdır? Elinizde bu durumu destekleyen bilimsel veya saha verileri var mıdır?

2) 2025 yılı itibarıyla arı ölümleri en yoğun hangi illerde görülmüştür? Bu kayıpların aylık ve yıllık dağılımına ilişkin Bakanlığınızda güncel veri mevcut mudur?

3) Ani mevsim değişiklikleri, don ve dolu gibi ekstrem hava olaylarının arı ölümleri üzerindeki etkisini analiz eden bir tarımsal meteoroloji entegrasyon çalışması yapılmış mıdır?

4) İklim kaynaklı etkilerin yanı sıra pestisit kullanımı ve tarım ilaçlarının arı sağlığı üzerindeki etkilerini izleyen bir ulusal ekosistem izleme sistemi mevcut mudur? Varsa hangi kurumlarca yürütülmekte, ne tür veriler toplanmaktadır?

5) Arı ölümleriyle mücadelede Bakanlığınız tarafından yürütülen veya planlanan erken uyarı sistemi, mevsimsel risk haritalaması, bölgesel takip takvimi gibi bir yapı var mıdır?

6) Arıcılara ve tarım sektörü çalışanlarına yönelik eğitim, bilgilendirme ve danışmanlık programları uygulanmakta mıdır? Bu programlar hangi illeri kapsamakta, hangi kurumlarla iş birliği yapılmaktadır?

7) Arı kolonilerinin iklim stresine dayanıklılığını artırmaya yönelik olarak yerli arı ırklarının korunması ve geliştirilmesi için genetik ıslah projeleri yürütülmekte midir?

8) Türkiye Arı Yetiştiricileri Merkez Birliği ve üniversitelerle (örneğin Hacettepe, Namık Kemal) ortak yürütülen izleme projeleri nelerdir? Bu projelerde kullanılan örnekleme sayısı, coğrafi dağılım ve değerlendirme metodolojisi nedir?

9) 2025 yılında mevsimsel arı ölümleri nedeniyle bal üretiminde öngörülen kayıp miktarı nedir? Bu kaybın iç piyasada gıda fiyatlarına, üretici gelirine ve arz güvenliğine etkisi analiz edilmiş midir?

10) İklim değişikliğiyle mücadele stratejileri ve tarımsal destek mekanizmaları içerisinde arıcılığa yönelik özel tedbirler planlanmakta mıdır? Bakanlığınız bünyesinde bu kapsamda hazırlanmış bir stratejik yol haritası bulunmakta mıdır?”